

**Tussenuitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0367A
(mr. dr. D.P.C.M. Hellegers, voorzitter, mr. dr. M.D.H. Nelemans,
prof. mr. M.L. Hendrikse, leden en mr. C.I.S. Dankelman, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 12 januari 2021
Ingediend door : De consument
Tegen : ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Datum tussenuitspraak : 4 mei 2022
Aard tussenuitspraak : Bindend advies

Samenvatting

Tussenuitspraak. Wijziging rente Flexibel Hypotheek Krediet (FHK). De consument mag verwachten dat de rente op haar FHK gedurende de looptijd in de pas zal blijven met de relevante marktrente. Partijen zijn het niet eens geworden over een geschikte maatstaf en om die reden heeft de commissie bepaald dat onderzoek moet worden gedaan door onafhankelijke deskundigen. De commissie houdt elke verdere beslissing aan.

Deze tussenuitspraak hangt samen met de uitspraak van 9 juli 2021, gepubliceerd onder nummer 2021-0633A.

I. De procedure

- 1.1 De commissie heeft in deze zaak op 9 juli 2021 een tussenuitspraak gedaan, gepubliceerd onder nummer 2021-0633A. De commissie verwijst daarnaar voor het verloop van de procedure tot die datum.
- 1.2 De bank en de consument hebben zich vervolgens uitgelaten over de te hanteren maatstaf om de relevante marktrente voor het FHK te bepalen en het vervolg van de procedure. Door partijen zijn de volgende stukken ingebracht:
  - aanvullende akte van de bank van 30 augustus 2021;
  - aanvullende akte van de consument van 1 en 14 september 2021;
  - aanvullende akte van de bank van 29 september 2021.
- 1.3 Op verzoek van de bank heeft de commissie vervolgens besloten om tijdens een mondelinge behandeling te spreken over de te bepalen maatstaf. De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden op 15 december 2021. Op de hoorzitting was de dochter van de consument, mevrouw [naam 1], aanwezig, samen met de vertegenwoordiger van de consument, de heer mr. S. Harpman, jurist ARAG Rechtsbijstand. Namens de bank waren aanwezig de heer [naam 2], senior business developer en mevrouw mr. C.W.M. Lieveerse, advocaat.

1.4 Vervolgens zijn nog de volgende berichten uitgewisseld:

- aanvullende akte van de bank van 21 januari 2022;
- aanvullende akte van de consument van 21 januari 2022.

1.5 Na kennisname van deze aanvullende stukken heeft een videozitting plaatsgevonden op 18 maart 2022. Bij de videozitting was de vertegenwoordiger van de consument, de heer mr. S. Harpman, aanwezig. Namens de bank waren aanwezig de heer [naam 2], senior business developer en mevrouw mr. C.W.M. Lieverse, advocaat.

2. Het vervolg van de beoordeling van de klacht

Terugblik op tussenuitspraak

2.1 Bij de tussenuitspraak van 9 juli 2021 heeft de commissie bepaald dat de consument mag verwachten dat de rente op het FHK gedurende de looptijd in de pas blijft met de relevante marktrente. De bank moest daarom het verschil tussen de gemiddelde rente op doorlopend consumptief krediet en de individuele kredietvergoeding handhaven, zoals dat verschil bij het sluiten van de kredietovereenkomst is gegeven, althans ervoor moeten zorgen dat dit verschil niet ten nadele van de consument zou wijzigen. In deze zaak heeft de consument het standpunt ingenomen dat dit slechts tot 27 september 2015 het geval is geweest. Het gaat dus om de vraag of dit ook het geval was in de periode vanaf 27 september 2015.

Wat er nadien is gebeurd

2.2 Voor het bepalen van een geschikte maatstaf om de relevante marktrente voor het FHK te bepalen, zijn partijen in de gelegenheid gesteld om overeenstemming te bereiken. In de periode dat zij daartoe in de gelegenheid zijn gesteld heeft de bank een onderzoek verricht naar een geschikte maatstaf. De bank heeft toegelicht dat zij bij het uitbrengen van haar daaruit voortvloeiende voorstel rekening heeft gehouden met de volgende uitgangspunten. Ten eerste de eis dat de referentierente voor consumenten toegankelijk en eenvoudig te hanteren en dus transparant moet zijn en ten tweede dat deze moet passen bij het betreffende product. Om te bepalen of sprake is van het 'betreffende product' heeft de bank een opsomming gegeven van de wezenlijke productkenmerken van het FHK. De wezenlijke productkenmerken van het FHK zijn door de bank als volgt gedefinieerd: 'het gaat om een doorlopend krediet waarbij de consument tot een afgesproken maximum krediet kan opnemen en steeds kosteloos kan aflossen, het krediet is alleen beschikbaar voor huiseigenaren en het gaat uitdrukkelijk niet om een (gewone) woninghypotheek om de aankoop van een woning te financieren.' Aan de hand van deze wezenlijke kenmerken heeft de bank gekeken naar voldoende met het FHK vergelijkbare producten waarvan over de voor de consument relevante periode gegevens beschikbaar zijn.

De bank heeft een drietal producten gevonden en aan de hand daarvan een relevante marktrente vastgesteld. De consument is in de gelegenheid gesteld om op de door de bank voorgestelde maatstaf te reageren en heeft aangegeven zich niet te kunnen vinden in de door de bank voorgestelde referentierente. De consument heeft haar stelling onderbouwd door aan te geven dat bij de door de bank gehanteerde vergelijkbare producten geen vereiste is dat ten behoeve van de bank een hypotheekrecht op de woning is verstrekt. De consument heeft gesteld dat dit juist een wezenlijk kenmerk van het FHK is. In reactie hierop heeft de bank onder andere nader toegelicht dat op dit punt enige variatie is binnen de benchmark, omdat het FHK op dit punt uniek is. Het FHK is volgens de bank het enige doorlopend kredietproduct waarbij een ongeclausuleerde verplichting geldt om een recht van hypotheek te vestigen. Dat is de reden dat de bank heeft gezocht naar een combinatie van voldoende vergelijkbare producten waarbij geldt dat de kredietnemer een huiseigenaar is en dat niet bedoeld is om de aankoop van een huis te financieren, aldus de bank.

Wat is het vervolg?

- 2.3 Partijen zijn het niet eens geworden over een geschikte maatstaf en om die reden heeft de commissie bepaald dat onderzoek moet worden gedaan door onafhankelijke deskundigen. Partijen hebben vervolgens gezamenlijk de volgende onderzoeksvraag geformuleerd:

‘De gemiddelde rente op doorlopende kredieten bestemd voor huiseigenaren waarbij op grond van de overeenkomst aan de kredietverstrekker een hypothecaire zekerheid dient te worden verstrekt en het krediet als doorlopend krediet bij het BKR wordt aangemeld (waarbij in de ABN AMRO kredietovereenkomst weliswaar is opgenomen dat de consument aan de kredietverstrekker een recht van hypotheek verleent, maar dat in de praktijk een hypotheekrecht tweede, derde of vierde etc. in rang voldoende was en dat ABN AMRO in sommige gevallen heeft afgezien van het daadwerkelijk laten vestigen van een hypotheekrecht) in de periode januari 2001 tot heden te onderzoeken en aan te geven welke benchmarks in aanmerking komen als relevante benchmark. Uitgangspunt is dat de benchmarks gebaseerd zijn op (op enig moment) publiek beschikbare informatie.

Tijdens de procedure bij Kifid hebben beide partijen een benchmark aangereikt. Graag deze door partijen aangedragen benchmarks meenemen in het onderzoek. Als de door ABN AMRO aangereikte benchmark als relevante benchmark wordt aangemerkt, verzoekt de commissie om te controleren of de door ABN AMRO gemaakte berekening juist is.

Verder doet de commissie het verzoek om bij het kiezen van de ene benchmark boven de andere als relevante benchmark de voor- en nadelen te benoemen.

Kan ingegaan worden op de vraag welke rol en betekenis de vestiging van hypothecaire zekerheid (typisch een recht van hypotheek tweede, derde of vierde, etc. in rang) heeft bij het vaststellen van een passende/relevante benchmark? En: luidt het antwoord op deze vraag anders indien, in concrete gevallen, hypothecaire zekerheid niet daadwerkelijk (goederenrechtelijk) gevestigd is?

- 2.4 De bank heeft kenbaar gemaakt de (redelijke) kosten van het onderzoek voor haar rekening te nemen. In overleg met partijen zal de commissie de deskundigen aanwijzen.
- 2.5 De deskundigen zullen bij hun onderzoek zoveel mogelijk de Leidraad deskundigen in civiele zaken volgen.¹
- 2.6 De commissie houdt elke verdere beslissing aan.

3. De beslissing

De commissie bepaald dat door onafhankelijk deskundigen onderzoek moet worden gedaan. In overleg met partijen zal de commissie de deskundigen aanwijzen. De commissie houdt elke verdere beslissing aan.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

---

¹ Te vinden onder de hyperlink: <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Leidraad-deskundigen-WT.pdf>